

*Тютюнник С. В., к. е. н., доцент, доцент кафедри організації обліку та аудиту,
Тютюнник І. Ю., СВО «Магістр», спеціальність облік і оподаткування,
Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава*

ЗМІНИ У КЛАСИФІКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ ЦІЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

В умовах євроінтеграції важливим є приведення українського законодавства до вимог Європейського Союзу. У зв'язку з цим одним із пріоритетних напрямів є адаптація законодавства з бухгалтерського обліку, як важливого об'єкта гармонізації в межах Європейського Союзу.

Гармонізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів господарювання тісно пов'язана з глобалізацією економічних процесів та економіки загалом у світовому масштабі. З точки зору обліку, науковці трактують поняття «глобалізація» як об'єднання, уніфікація міжнародних бухгалтерських стандартів, ліквідація тих суперечностей, що існують на сьогодні між національними стандартами та міжнародними [4].

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» з 01.01.2018 р. змінюється класифікація підприємств для цілей бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності [3].

Даний поділ підприємств узгоджується з європейською класифікацією. У країнах ЄС класифікація підприємств та груп визначається ст. 3 Директиви № 2013/34/ЄС [2]. При цьому у передмові до тексту Директиви підкреслюється, що фінансова звітність складається з різною метою, а не лише для надання інформації інвесторам на ринках капіталу. Тому законодавство ЄС має забезпечувати баланс між інтересами адресатів фінансової звітності та інтересами товариств, для яких вимоги щодо звітності не повинні бути занадто обтяжливими. Ст. 3 Директиви № 2013/34/ЄС з урахуванням цього встановлює чітку градацію товариств і груп товариств з метою диференціації вимог до їх

річної та консолідованої фінансової звітності. Для віднесення до певної категорії товариство має відповідати принаймні двом з трьох критеріїв. При цьому держави-члени ЄС можуть самі встановлювати поріг для малих товариств і малих груп товариств, але не вище 6 млн. євро щодо підсумку балансу і 12 млн. євро щодо чистого обороту (чистого доходу) [1, 2].

Бухгалтерська класифікація підприємств, відповідно до Закону України № 2164, передбачає три критерії оцінювання розміру підприємства: балансова вартість активів, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та середня кількість працівників [3].

Балансова вартість активів відображається у рядку 1300 ф. № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», ф. № 1-м або ф. № 1-мс «Баланс».

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відображається у рядку 2000 ф. № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», ф. № 2-м або ф. № 2-мс «Звіт про фінансові результати».

Під середньою кількістю працівників мається на увазі середньооблікова чисельність працівників.

У табл. 1 наведена класифікація підприємств для цілей бухгалтерського обліку.

Таблиця 1

Класифікація підприємств для цілей бухгалтерського обліку

Критерії віднесення	Мікро-підприємства	Малі підприємства	Середні підприємства	Великі підприємства
Балансова вартість активів	до 350 тис. євро	до 4 млн. євро	до 20 млн. євро	понад 20 млн. євро
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	до 700 тис. євро	до 8 млн. євро	до 40 млн. євро	понад 40 млн. євро
Середня кількість працівників	до 10 осіб	до 50 осіб	до 250 осіб	понад 250 осіб

Підприємство може бути віднесено до певної категорії за умови, що його показники на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує

звітному, відповідають, щонайменше, двом із критеріїв.

Якщо підприємство упродовж двох років не відповідає критеріям певної групи, то таке підприємство перекваліфікуються до відповідної категорії. Для розрахунку вартості активів та доходу використовується середній курс гривні до євро, встановлений Національним банком України.

Отже, зміни, які були внесені до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо класифікації підприємств для цілей бухгалтерського обліку узгоджуються з положеннями Директиви ЄС № 2013/34/ЄС та Міжнародними стандартами фінансової звітності.

Список використаних джерел:

1. Голов С. Вдосконалення бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні в контексті євроінтеграції / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. - № 1. – С. 3-17.

2. Директива Європейського Парламенту та Ради «Про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані звіти деяких видів підприємств, що вносить зміни до Директиви 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради і припиняє дію Директив Ради 78/660/ЄЕС та 83/349/ЄЕС» № 2013/34/ЄС від 26 черв. 2013 р. [Електронний ресурс] / Аудиторська палата України. – Режим доступу : <http://www.apu.com.ua>.

3. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» № 2164-VIII від 05 жовт. 2017 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

4. Резнікова В. В. Перспективи гармонізації бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні / В. В. Резнікова, О. С. Орлова // Адміністративне право і процес. – 2015. - № 1 (11). – С. 296-331.